

СТАНОВИЩЕ

От проф. Иван Праматаров

Относно: Дисертация за присъждане на образователна и научна степен „доктор“ на Камен Тодоров Цветков на тема „Нефигуративната скулптура в Европа от епохата на модернизма и нейните проекции в българската скулптура през последните пет десетилетия“

1. Актуалност на разработвания в дисертационния труд проблем.

Дисертационният труд е актуален опит за изследване на една динамична културна действителност, каквато е съвременната скулптура и по-точно за изследване проекциите на нефигуралната скулптура в Европа върху развитието на българската скулптура през последните пет десетилетия. Исторически са причините, поради които развитието на нефигуралната скулптура у нас се забавя с десетки години. Съвсем оправдано авторът отделя специално внимание на изясняване на този проблем. Преходът от фигуративност към нефигуративност е така радикален, че очебийно е резултат на сериозни причини и то не само във формата като „визуалност“, а в цялата философия на творчеството като израз на нова духовност и светоусещане.

Макар и не с еднаква сила, но една немалка група от причини за радикалната промяна във философията на творчеството изиграха световния културен обмен и срещата с други културни традиции, цивилизации и епохи, които новите комуникации и контакти предложиха.

В изследването върху обширен конкретен материал от творчеството на знакови автори се проследяват годините на развитие и промяна в практиката на нефигуративната скулптура в Европа и у нас.

Като специфична актуалност на труда искам да отбележа коментарът по темата – от една страна като общокултурно явление и от друга с една професионална гледна точка по проблеми на формата, в непрекъснатата динамика

на промени, включително до динамиката на нови технологии и материали на артефакта.

2. Степен на познание състоянието на проблема и творческа интерпретация на литературния материал.

Направено е изследване на обширна материя с нейните общокултурни и специфични професионални проблеми. Професионалните квалификации на автора, а и демонстрацията на лично творчество в материалите на дисертацията демонстрират лично отношение и близост с темата, както и компетентност в изследването. Работата е структурирана ясно, изложението е логично и коректно следва темата на дисертацията.

3. Методика на изследване поставената цел и задачи на дисертационния труд.

Изследването подрежда, изследва и коментира един обширен информационен и научен материал. Изследването е спокойно, без полемика и конфликт на гледни точки – времето на скандала при модернизма отдавна е минало и нефигуралната скулптура има вече своята класика и класици. Истинската, оригинална част на изследването е българската част на темата, при която се извеждат автори и творчество в появата и развитието на нефигуралната скулптура у нас. Достойнство на работата е, че проблемите на формата се коментират като израз на философия и духовност, които раждат и моделират тази изключителна динамика на формата. Елемент на автентичност в методиката е включването на лично творчество и личен опит от страна на автора с конкретен коментар изцяло в темата на дисертационния труд.

4. Приноси на дисертационния труд и оценка степента на лично участие на докторанта в приносите.

Принос на дисертацията е високото компетентно и професионално изследване на нефигуралната скулптура в Европа и нейните проекции в творчеството на българските скулптори. Изведени са специфични характеристики на нефигуралната скулптура. Обемът е отхвърлен като основна характеристика на

предметността. Професионално е коментирана безкрайно разрастналата се действителност на нови материали и технологии, които силно разшириха панорамата на теми, израз и визуалности в скулптурата. Съществена е и променената роля на експонирането на скулптурното произведение.

Сериозно е изследвано скулптурното пространство и неговото освобождаване от традиционната работа с обемите при използването на новите изразни средства и материали.

Най-съществен принос на изследването е българската част от темата. Определено това е първата и единствена засега публикация, която изследва нефигуралната скулптура в творчеството на наши автори на фона на европейската панорама на съвременната скулптура.

Справедливо е отбелязана атмосферата на едно спокойно развитие и творчество по вътрешно убеждение, ролята на институциите, частните галерии, фондациите, атмосферата в работата на художествената критика и изкуствознанието, та до атмосферата на преподаването и професионалното изграждане на студентите в художествената академия.

В личен план оценявам дисертационния труд и неговите приноси като оригинално и лично дело на докторанта. Неговото изследване със своите научни и научно-практически приноси вярвам, че ще бъдат с една реална полза за познанието, а и практиката на скулптурата ни.

5. В заключение

Оценявам положително научните и научно-практическите приноси на дисертационния труд. Предлагам убедено на научното жури да присъди образователната и научна степен „доктор“ по научната специалност „Изкуствознание и изобразителни изкуства“ на Камен Тодоров Цветков.

11 декември 2015 г.

проф. Иван Праматаров

София